

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πέμπτο τμήμα)
της 7ης Φεβρουαρίου 2002 *

Στην υπόθεση C-28/00,

που έχει ως αντικείμενο αίτηση του Oberster Gerichtshof (Αυστρία) προς το Δικαστήριο, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 234 ΕΚ, με την οποία ζητείται, στο πλαίσιο της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου μεταξύ

Liselotte Kauer

και

Pensionsversicherungsanstalt der Angestellten,

η έκδοση προδικαστικής αποφάσεως ως προς την ερμηνεία του άρθρου 94, παράγραφοι 1 έως 3, του κανονισμού (ΕΟΚ) 1408/71 του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 1971, περί εφαρμογής των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης στους μισθωτούς, στους μη μισθωτούς καθώς και στα μέλη των οικογενειών τους που διακινούνται

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

εντός της Κοινότητας, όπως τροποποιήθηκε και αναπροσαρμόστηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 118/97 του Συμβουλίου, της 2ας Δεκεμβρίου 1996 (ΕΕ 1997, L 28, σ. 1),

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πέμπτο τμήμα),

συγκείμενο από τους D. A. O. Edward, προεδρεύοντα του πέμπτου τμήματος, A. La Pergola και M. Wathelet (εισηγητή), δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: F. G. Jacobs
γραμματέας: H. A. Rühl, κύριος υπάλληλος διοικήσεως,

λαμβάνοντας υπόψη τις γραπτές παρατηρήσεις που κατέθεσαν:

- η Αυστριακή Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από την C. Pesendorfer,
- η Ισπανική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από την N. Díaz Abad,
- η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τους P. Hillenkamp και W. Bogensberger,

έχοντας υπόψη την έκθεση ακροατηρίου,

αφού άκουσε τις προφορικές παρατηρήσεις της Kauer, εκπροσωπούμενης από τον U. Schubert, Rechtsanwalt, της Αυστριακής Κυβερνήσεως, εκπροσωπούμενης από την C. Pesendorfer, και της Επιτροπής, εκπροσωπούμενης από τον W. Bogensberger, κατά τη συνεδρίαση της 28ης Ιουνίου 2001,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 25ης Σεπτεμβρίου 2001,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- 1 Με διάταξη της 14ης Δεκεμβρίου 1999, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο την 1η Φεβρουαρίου 2000, το Oberster Gerichtshof υπέβαλε, δυνάμει του άρθρου 234 ΕΚ, προδικαστικό ερώτημα ως προς την ερμηνεία του άρθρου 94, παράγραφοι 1 έως 3, του κανονισμού (ΕΟΚ) 1408/71 του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 1971, περί εφαρμογής των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης στους μισθωτούς, στους μη μισθωτούς καθώς και στα μέλη των οικογενειών τους που διακινούνται εντός της Κοινότητας, όπως τροποποιήθηκε και αναπροσαρμόστηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 118/97 του Συμβουλίου, της 2ας Δεκεμβρίου 1996 (ΕΕ 1997, L 28, σ. 1, στο εξής: κανονισμός 1408/71).
- 2 Το ερώτημα αυτό ανέκλυψε στο πλαίσιο διαφοράς μεταξύ της L. Kauer και του Pensionsversicherungsanstalt der Angestellten (ιδρύματος ασφάλισης γήρατος των εργαζομένων) επ' αφορμή του προσδιορισμού των ασφαλιστικών περιόδων που έπρεπε να ληφθούν υπόψη για τον υπολογισμό συντάξεως.

Το νομικό πλαίσιο

Οι κοινοτικές διατάξεις

- 3 Ο κανονισμός 1408/71 κατέστη εφαρμοστέος στη Δημοκρατία της Αυστρίας από 1ης Ιανουαρίου 1994 διά της Συμφωνίας σχετικά με τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο της 2ας Μαΐου 1992 (ΕΕ 1994, L 1, σ. 3, στο εξής: Συμφωνία ΕΟΧ). Άρχισε να εφαρμόζεται από 1ης Ιανουαρίου 1995 στη Δημοκρατία της Αυστρίας ως κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ενώσεως.

- 4 Το άρθρο 1, στοιχεία ιη' έως ιθα', του κανονισμού 1408/71 περιλαμβάνει τους ακόλουθους ορισμούς:

«Για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού:

[...]

ιη) ως “περίοδοι ασφαλίσεως” νοούνται οι περίοδοι εισφορών, απασχολήσεως ή μη μισθωτής δραστηριότητας, που καθορίζονται ή αναγνωρίζονται ως περίοδοι ασφαλίσεως από την νομοθεσία, υπό την οποία πραγματοποιήθηκαν ή θεωρούνται ότι πραγματοποιήθηκαν, καθώς και κάθε εξομοιούμενη προς αυτές περίοδος, κατά το μέτρο που αναγνωρίζεται από τη νομοθεσία αυτή ως ισοδύναμη προς περίοδο ασφαλίσεως·

ιθ) ως “περίοδοι απασχολήσεως” ή “περίοδοι μη μισθωτής δραστηριότητας” νοούνται οι περίοδοι που καθορίζονται ή αναγνωρίζονται ως τέτοιες από τη νομοθεσία υπό την οποία πραγματοποιήθηκαν, καθώς και κάθε εξομοιούμενη προς αυτές περίοδος, κατά το μέτρο που αναγνωρίζονται από τη νομοθεσία αυτή ως ισοδύναμες προς τις περιόδους απασχολήσεως ή προς τις περιόδους μη μισθωτής δραστηριότητας.

ιθα) ο όρος “περίοδοι διαμονής” προσδιορίζει τις περιόδους που καθορίζονται ή αναγνωρίζονται ως τέτοιες από τη νομοθεσία υπό την οποία πραγματοποιήθηκαν ή θεωρούνται ότι πραγματοποιήθηκαν».

5 Εξάλλου, το άρθρο 94, παράγραφοι 1 έως 3, του κανονισμού 1408/81 ορίζει:

«1. Ο παρών κανονισμός δεν δημιουργεί κανένα δικαίωμα παροχών για περίοδο προγενέστερη της 1ης Οκτωβρίου 1972 ή της ημερομηνίας εφαρμογής του στο έδαφος του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους ή σε τμήμα του εδάφους αυτού του κράτους [...].

2. Κάθε περίοδος ασφάλισης, καθώς και, κατά περίπτωση, κάθε περίοδος απασχολήσεως ή κατοικίας, η οποία πραγματοποιήθηκε υπό τη νομοθεσία κράτους μέλους προ της 1ης Οκτωβρίου 1972 ή προ της ημερομηνίας εφαρμογής του παρόντος κανονισμού στο έδαφος του κράτους μέλους αυτού ή σε τμήμα του εδάφους αυτού του κράτους, λαμβάνεται υπόψη για τον προσδιορισμό των δικαιωμάτων που γεννώνται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος κανονισμού.

3. Υπό την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 1, δικαίωμα γεννάται δυνάμει του παρόντος κανονισμού ακόμη και αν αναφέρεται σε γεγονός προ της 1ης Οκτωβρίου 1972 ή της ημερομηνίας εφαρμογής του στο έδαφος του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους ή σε τμήμα του εδάφους του κράτους αυτού [...].».

Οι αυστριακές διατάξεις

6 Το άρθρο 227a του Allgemeines Sozialversicherungsgesetz (γενικού νόμου περί κοινωνικής ασφάλισης, δημοσιευθέντος στην BGBl. 1997, σ. 47, στο εξής: ASVG), το οποίο αφορά τις εξομοιούμενες λόγω ανατροφής τέκνων περιόδους, ορίζει:

«1. Όσον αφορά τους ασφαλισμένους [...] οι οποίοι [...] ανέθρεψαν όντως και κατά κύριο λόγο τα τέκνα τους [...], συνυπολογίζονται ως εξομοιούμενες περίοδοι οι διανυθείσες μετά τις 31 Δεκεμβρίου 1955 στον κλάδο ασφάλισης γήρατος εντός του οποίου συμπληρώθηκε η τελευταία περίοδος εισφορών ή, σε περίπτωση που δεν υφίσταται τοιαύτη, στον οποίο εμπίπτει η πρώτη επόμενη περίοδος εισφορών οι περίοδοι που διανύθηκαν για την ανατροφή τέκνων εντός της χώρας, συνολικής διάρκειας κατ' ανώτατο όρο 48 ημερολογιακών μηνών, υπολογιζομένων από τη γέννηση του τέκνου.

[...]

3. Σε περίπτωση γεννήσεως [...] και ετέρου τέκνου προτού παρέλθει η περίοδος των 48 ημερολογιακών μηνών, η περίοδος εκτείνεται μέχρι της γεννήσεως του ετέρου τέκνου [...]· εφόσον η ανατροφή του ετέρου τέκνου [...] τερματίζεται προ της παρελεύσεως της ως άνω περιόδου των 48 ημερολογιακών μηνών, οι επόμενοι ημερολογιακοί μήνες πρέπει να μετρώνται εκ νέου μέχρι τέλους. Η ανατροφή τέκνου εντός κράτους μέλους της Συμφωνίας για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο (ΕΟΧ) πρέπει να εξομοιώνεται με την ανατροφή τέκνου στο εσωτερικό της χώρας αν υφίσταται ή υφίστατο δικαίωμα λήψεως χρηματικών παροχών λόγω μητρότητας υπέρ του τέκνου αυτού δυνάμει του παρόντος ή άλλου ομοσπονδιακού νόμου ή δικαίωμα λήψεως του Betriebshilfe (επιδόματος τέκνου υπέρ ορισμένων κατηγοριών προσώπων, ιδίως σε περίπτωση μητρότητας) δυνάμει του Betriebshilfegesetz, η δε περίοδος ανατροφής του τέκνου τοποθετείται στο μετά την έναρξη ισχύος της ως άνω συμφωνίας χρονικό διάστημα».

Η διαφορά της κύριας δίχης και το προδικαστικό ερώτημα

- 7 Η αυστριακής ιθαγενείας L. Kauer είναι μητέρα τριών τέκνων, γεννηθέντων το 1966, το 1967 και το 1969. Μετά το πέρας των σπουδών της, τον Ιούνιο του 1960, εργάστηκε στην Αυστρία από τον Ιούλιο του 1960 έως τον Αύγουστο του 1964. Τον Απρίλιο του 1970 μετακόμισε οικογενειακά στο Βέλγιο όπου εργάστηκε. Μετά την επάνοδό της στην Αυστρία, διήνυσε, ως εκ νέου εργαζομένη, περιόδους υποχρεωτικής ασφαλίσεως από τον Σεπτέμβριο του 1975.
- 8 Κατόπιν αιτήσεως της L. Kauer, το Pensionsversicherungsanstalt der Angestellten αναγνώρισε, με απόφαση της 6ης Απριλίου 1998, υπέρ της ενδιαφερομένης, κατόπιν συνυπολογισμού, 355 μήνες ασφαλίσεως γήρατος υπό την αυστριακή νομοθεσία έως την 1η Απριλίου 1998. Στον συνολικό αυτό αριθμό η εναγομένη της κύριας δίχης αναγνώρισε τους 46 μήνες που αντιστοιχούσαν στην περίοδο μεταξύ Ιουλίου 1966, μήνα γεννήσεως του πρώτου τέκνου της L. Kauer, και Απριλίου 1970, μήνα κατά τη διάρκεια του οποίου έλαβε χώρα η μεταφορά κατοικίας στο Βέλγιο, ως εξομοιούμενες λόγω της ανατροφής των τέκνων περιόδους, σύμφωνα με το άρθρο 227a του ASVG.
- 9 Η L. Kauer αμφισβήτησε την ως άνω απόφαση. Κατ' αυτήν, η εναγομένη της κύριας δίχης έπρεπε να λάβει υπόψη όχι 46, αλλά 82 μήνες ως εξομοιούμενες λόγω ανατροφής τέκνων περιόδους, δεδομένου ότι η περίοδος κατά τη διάρκεια της οποίας ανέθρεψε τα τέκνα της στο Βέλγιο έπρεπε να εκληφθούν ως εξομοιούμενη περίοδος, σύμφωνα με το κοινοτικό δίκαιο.
- 10 Η εναγομένη της κύριας δίχης απέρριψε το αίτημα εκτιμώντας, κατ' αρχάς, ότι οι περίοδοι ανατροφής των τέκνων που είχαν διανυθεί εντός του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου δεν υπήρχε υποχρέωση να εξομοιωθούν με περιόδους διανυθείσες στην Αυστρία παρά μόνον εφόσον ήσαν μεταγενέστερες της ενάρξεως ισχύος της Συμφωνίας ΕΟΧ, ήτοι μετά την 1η Ιανουαρίου 1994, στοιχείο που δεν ίσχυε στην περίπτωση της κύριας δίχης. Ακολούθως, δυνάμει του άρθρου 2 της Πράξεως περί των όρων προσχωρήσεως της Δημοκρατίας της Αυστρίας, της Δημοκρατίας της Φινλανδίας και του Βασιλείου της Σουηδίας, καθώς και περί των προσαρμογών των

Συνθηκών επί των οποίων θεμελιώνεται η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ 1994, C 241, σ. 21, και ΕΕ 1995, L 1, σ. 1), οι διατάξεις των ιδρυτικών Συνθηκών και των πράξεων που εξέδωσαν μετά την προσχώρηση τα θεσμικά όργανα δέσμευαν τα νέα κράτη μέλη από 1ης Ιανουαρίου 1995. Τέλος, κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου, οι διατάξεις του κοινοτικού δικαίου δεν έχουν αναδρομική εφαρμογή σε πραγματικά περιστατικά που έλαβαν χώρα προ τη προσχωρήσεως του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους.

- 11 Αφού ηττήθηκε επί της ουσίας πρωτοδίκως ενώπιον του Arbeits- und Sozialgericht Wien (Αυστρία) και κατ' έφεση ενώπιον του Oberlandesgericht Wien, η L. Kauer άσκησε ενώπιον του Oberster Gerichtshof αίτηση αναρρέσεως.
- 12 Διερωτώμενο ως προς τη συμφωνία της σχετικής εθνικής κανονιστικής ρυθμίσεως με το κοινοτικό δίκαιο, το Oberster Gerichtshof ανέστειλε τη διαδικασία και υπέβαλε στο Δικαστήριο το ακόλουθο προδικαστικό ερώτημα:

«Έχει την έννοια το άρθρο 94, παράγραφοι 1 έως 3, του κανονισμού (ΕΟΚ) 1408/71 του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 1971, περί εφαρμογής των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης στους μισθωτούς, στους μη μισθωτούς και στα μέλη των οικογενειών τους που διακινούνται εντός της Κοινότητας, όπως τροποποιήθηκε και αναπροσαρμόστηκε με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 2001/83 του Συμβουλίου, της 2ας Ιουνίου 1983, που τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 1249/92 του Συμβουλίου, της 30ής Απριλίου 1992, ότι απαγορεύει εθνική ρύθμιση, σύμφωνα με την οποία οι περίοδοι της ανατροφής τέκνων στο εσωτερικό της χώρας ισχύουν ως πλασματικός χρόνος ασφάλισης γήρατος, σε κράτος μέλος του ΕΟΧ (εν προκειμένω: στο Βέλγιο), εντούτοις, μόνον αν οι περίοδοι αυτοί διανύθηκαν μετά την έναρξη ισχύος της εν λόγω συμφωνίας (1.1.1994) και, επιπλέον, μόνον υπό την προϋπόθεση ότι για το τέκνο αυτό υπάρχει ή υπήρξε δικαίωμα για χρηματική παροχή λόγω του ασφαλιστικού γεγονότος της μητρότητας σύμφωνα με τον (αυστριακό) Allgemeines Sozialversicherungsgesetz ή άλλο (αυστριακό) ομοσπονδιακό νόμο ή δικαίωμα για επίδομα τέκνου προς τη μητέρα σύμφωνα με τον (αυστριακό) Betriebshilfegesetz;»

Επί του προδικαστικού δικαιώματος

13 Με το ερώτημά του, το αιτούν δικαστήριο ερωτά κατ' ουσίαν αν το άρθρο 94, παράγραφοι 1 έως 3, του κανονισμού 1408/71 έχει την έννοια ότι προσκρούει σ' αυτό κανονιστική ρύθμιση κράτους μέλους, σύμφωνα με την οποία οι διανυθείσες σε άλλο κράτος μέλος, συμβαλλόμενο μέρος στη Συμφωνία ΕΟΧ, ή σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ενώσεως περιόδοι λόγω ανατροφής τέκνων δεν λογίζονται ως εξομοιούμενες περιόδοι για την ασφάλεια γήρατος παρά μόνον υπό τη διττή προϋπόθεση

— ότι διανύθηκαν μετά την έναρξη ισχύος του κανονισμού αυτού στο πρώτο κράτος, και

— ότι ο αιτών λαμβάνει ή έλαβε για τα τέκνα αυτά χρηματικές παροχές λόγω μητρότητας ή ισοδύναμες παροχές δυνάμει της νομοθεσίας του ίδιου αυτού κράτους,

ενώ παρόμοιες περιόδοι διανυθείσες στο εσωτερικό της χώρας λογίζονται ως εξομοιούμενες περιόδοι για την ασφάλεια γήρατος, χωρίς κανένα χρονικό περιορισμό ή οποιαδήποτε άλλη προϋπόθεση.

14 Κατά την Αυστριακή Κυβέρνηση και την Επιτροπή, οι μεταβατικές διατάξεις του άρθρου 94, παράγραφοι 1 έως 3, του κανονισμού 1408/71 δεν έχουν εφαρμογή επί των περιόδων που διήλθε στο Βέλγιο η ενάγουσα της κύριας δίκης.

- 15 Η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι, όπως προκύπτει από τη διατύπωση του άρθρου 94, παράγραφος 1, αυτού, ο κανονισμός 1408/71 «δεν δημιουργεί κανένα δικαίωμα παροχών για περίοδο προγενέστερη [...] της ημερομηνίας εφαρμογής του στο έδαφος του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους». Επομένως, ένα μη γεγεννημένο, προ της ενάρξεως ισχύος του κανονισμού 1408/71 στην Αυστρία, δικαίωμα την 1η Ιανουαρίου 1994 δεν αποκτάται αναδρομικώς με βάση τον ως άνω κανονισμό. Πάντως, η Επιτροπή προσθέτει ότι, προκειμένου να προσδιοριστεί αν δικαίωμα γεννήθηκε πριν από την ως άνω ημερομηνία, επιβάλλεται η αναγωγή στις μεταβατικές διατάξεις του άρθρου 94, παράγραφοι 2 και 3, του κανονισμού.
- 16 Κατά την Αυστριακή Κυβέρνηση και την Επιτροπή, το άρθρο 94, παράγραφοι 2 και 3, του κανονισμού 1408/71 δεν μπορεί να ληφθεί ως θεμέλιο για τον υπολογισμό, στην περίπτωση της κύριας δίκης, των διανυθεισών, προ της 1ης Ιανουαρίου 1994, λόγω ανατροφής τέκνου περιόδων εντός άλλου κράτους μέλους της Συμφωνίας ΕΟΧ ή εντός άλλου κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ενώσεως.
- 17 Αφενός, παρόμοιες περίοδοι δεν αποτελούν ασφαλιστικές περιόδους κατά την έννοια του άρθρου 94, παράγραφος 2, του κανονισμού 1408/71. Συγκεκριμένα, ο συνυπολογισμός περιόδων δυνάμει της ως άνω διατάξεως προϋποθέτει ότι η νομοθεσία του οικείου κράτους τις αναγνωρίζει ως περιόδους ασφάλισεως. Η αυστριακή νομοθεσία, πάντως, εξαρτά την αναγνώριση των περιόδων ανατροφής τέκνων ως περιόδων ασφάλισεως από προϋποθέσεις που δεν πληρούνται στην προκειμένη περίπτωση της κύριας δίκης.
- 18 Αφετέρου, ο όρος «γεγονός», χρήση του οποίου γίνεται στο άρθρο 94, παράγραφος 3, του κανονισμού 1408/71, αφορά περιπτώσεις, όπως η συμπλήρωση του έτους συνταξιοδότησεως, η αναπηρία ή ο θάνατος, γενεσιουργούς δικαιώματος λήψεως παροχών κοινωνικής ασφάλισεως. Όπως προκύπτει σαφώς από το άρθρο 227a του ASVG, η περίοδος που δαπάνησε η ενάγουσα της κύριας δίκης για την ανατροφή των τέκνων της στο Βέλγιο δεν επάγεται αφεαυτής κανένα δικαίωμα λήψεως παροχών κοινωνικής ασφάλισεως υπό την αυστριακή νομοθεσία.

- 19 Δεχόμενη ότι, σύμφωνα με το άρθρο 94, παράγραφος 1, αυτού, ο κανονισμός 1408/71 δεν έχει ως αποτέλεσμα τη γένεση δικαιώματος για την προγενέστερη της ενάρξεως ισχύος του περιόδου, η Ισπανική Κυβέρνηση εκτιμά ότι ο κανονισμός προβλέπει την υποχρέωση συνυπολογισμού προγενεστέρων συμβάντων, όπως είναι οι περίοδοι που δαπανήθηκαν για την ανατροφή τέκνων, οι οποίες, μετά την έναρξη ισχύος του κανονισμού, μπορούν να γεννούν δικαιώματα.
- 20 Συναφώς, επιβάλλεται να υπομνηστεί ότι, κατά πάγια νομολογία, η αρχή της ασφαλείας δικαίου δεν επιτρέπει την αναδρομική εφαρμογή ενός κανονισμού, τούτο δε ανεξάρτητα από τις ευνοϊκές ή δυσμενείς συνέπειες που η εν λόγω εφαρμογή μπορεί να έχει για τον ενδιαφερόμενο, εκτός και αν γίνεται επαρκώς σαφής μνεία, είτε στη διατύπωση είτε στους στόχους του, επιτρέπουσα τη συναγωγή του συμπεράσματος ότι ο κανονισμός δεν ισχύει μόνο για το μέλλον (απόφαση της 29ης Ιανουαρίου 1985, 234/83, Gesamthochschule Duisburg, Συλλογή 1985, σ. 327, σκέψη 20). Καίτοι η νέα νομοθεσία δεν ισχύει υπό την έννοια αυτή παρά μόνο για το μέλλον, έχει εφαρμογή, πλην παρεκκλίσεως, σύμφωνα με γενικώς αναγνωρισμένη αρχή, επί των μελλοντικών αποτελεσμάτων μιας καταστάσεως γεννηθείσας υπό το κράτος της παλαιάς νομοθεσίας (βλ., υπό την έννοια αυτή, αποφάσεις της 15ης Φεβρουαρίου 1978, 96/77, Bauche και Delquignies, Συλλογή τόμος 1978, σ. 165, σκέψη 48, της 25ης Οκτωβρίου 1978, 125/77, Koninklijke Scholten-Honig και De Bijenkorf, Συλλογή τόμος 1978, σ. 629, σκέψη 37, της 5ης Φεβρουαρίου 1981, 40/79, Ρ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1981, σ. 361, σκέψη 12, και της 10ης Ιουλίου 1986, 270/84, Licata κατά Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής, Συλλογή 1986, σ. 2305, σκέψη 31).
- 21 Το άρθρο 94, παράγραφος 1, του κανονισμού 1408/71, ορίζοντας ότι δεν δημιουργεί κανένα δικαίωμα για περίοδο προγενέστερη της εφαρμογής του στο έδαφος του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους, ευθυγραμμίζεται απολύτως με την μόλις προμνησθείσα αρχή της ασφαλείας δικαίου.
- 22 Υπό την αυτή έννοια, προκειμένου να καταστεί εφικτή η εφαρμογή του κανονισμού 1408/71 επί των μελλοντικών αποτελεσμάτων καταστάσεων γεννηθεισών υπό το κράτος της παλαιάς νομοθεσίας, αφενός, το άρθρο 94, παράγραφος 2, του κανονισμού προβλέπει την υποχρέωση συνυπολογισμού, για τους σκοπούς του προσδιορισμού των δικαιωμάτων λήψεως παροχών, οποιασδήποτε περιόδου ασφαλίσεως, απασχολήσεως ή διαμονής διανυθείσα υπό τη νομοθεσία οποιουδήποτε κράτους

μέλους «προ της 1ης Οκτωβρίου 1972 ή προ της ημερομηνίας εφαρμογής του [...] κανονισμού στο έδαφος του κράτους μέλους αυτού». Επομένως, όπως προκύπτει από την ως άνω διάταξη, ένα κράτος μέλος δεν δικαιούται να αρνηθεί να λάβει υπόψη περιόδους ασφαλίσεως που διανύθηκαν στο έδαφος άλλου κράτους μέλους, προς θεμελίωση συντάξεως γήρατος, αποκλειστικά και μόνον επειδή δεν διανύθηκαν πριν από την έναρξη ισχύος του κανονισμού στη δική του περίπτωση (βλ. απόφαση της 7ης Φεβρουαρίου 1991, C-227/89, Rönfeldt, Συλλογή 1991, σ. I-323, σκέψη 16).

- 23 Αφετέρου, το άρθρο 94, παράγραφος 3, του κανονισμού 1408/71 προβλέπει επίσης ότι λαμβάνεται υπόψη και κάθε γεγονός που αφορά το επίδικο δικαίωμα, έστω και αν επήλθε «προ της 1ης Οκτωβρίου 1972 ή της ημερομηνίας εφαρμογής του κανονισμού στο έδαφος του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους».
- 24 Επομένως, επιβάλλεται να ελεγχθεί αν περιόδοι διανυθείσες, λόγω της ανατροφής τέκνων, σε άλλο κράτος μέλος από το αρμόδιο κράτος προ της ημερομηνίας εφαρμογής του κανονισμού 1408/71 στο έδαφος του τελευταίου κράτους μπορούν να αποτελέσουν περιόδους ασφαλίσεως ή γεγονός κατά την έννοια των παραγράφων 2 και 3 αντίστοιχα του άρθρου 94 του ως άνω κανονισμού.
- 25 Όσον αφορά το άρθρο 94, παράγραφος 2, του κανονισμού 1408/71, επιβάλλεται η υπόμνηση ότι η έκφραση «περίοδος ασφαλίσεως» κατά την ως άνω διάταξη ορίζεται στο άρθρο 1, στοιχείο ιη', του κανονισμού ως «οι περίοδοι εισφορών, απασχολήσεως ή μη μισθωτής δραστηριότητας, που καθορίζονται ή αναγνωρίζονται ως περίοδοι ασφαλίσεως από τη νομοθεσία, υπό την οποία πραγματοποιήθηκαν ή θεωρούνται ότι πραγματοποιήθηκαν, καθώς και κάθε εξομοιούμενη προς αυτές περίοδος, κατά το μέτρο που αναγνωρίζεται από τη νομοθεσία αυτή ως ισοδύναμη προς περίοδο ασφαλίσεως».
- 26 Η σχετική παραπομπή στην εθνική νομοθεσία καταδεικνύει σαφώς ότι ο κανονισμός 1408/71 αναπέμπει, ιδίως για τους σκοπούς του συνυπολογισμού των περιόδων ασφαλίσεως, στις προϋποθέσεις από τις οποίες το εθνικό δίκαιο εξαρτά την ανα-

γνώριση συγκεκριμένης περιόδου ως ισοδύναμη με τις κατά κυριολεξία περιόδους ασφαλίσεως [βλ., όσον αφορά τον κανονισμό 3 του Συμβουλίου, της 25ης Σεπτεμβρίου 1958, περί της κοινωνικής ασφαλίσεως των διακινουμένων εργαζομένων (ΑΒΙ. 1958, 30, σ. 561), απόφαση της 5ης Δεκεμβρίου 1967, 14/67, Welchper, Συλλογή τόμος 1965-1968, σ. 615, και, όσον αφορά τον κανονισμό 1408/71, απόφαση της 7ης Φεβρουαρίου 1990, C-324/88, Vella κ.λπ., Συλλογή 1990, σ. I-257]. Πάντως, η αναγνώριση αυτή πρέπει να πραγματοποιείται στα πλαίσια της τηρήσεως των διατάξεων της Συνθήκης ΕΚ που αφορούν την ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων (βλ., ιδίως, αποφάσεις της 15ης Οκτωβρίου 1991, C-302/90, Faux, Συλλογή 1991, σ. I-4875, σκέψεις 25 έως 28, και της 17ης Σεπτεμβρίου 1997, C-322/95, Iurlaro, Συλλογή 1997, σ. I-4881, σκέψη 28).

- 27 Πρέπει επίσης να διευκρινιστεί σύμφωνα με τη νομοθεσία ποιου κράτους μέλους επιβάλλεται, δυνάμει του άρθρου 1, στοιχείο ιη, του κανονισμού 1408/71, να προσδιοριστούν ή να γίνουν δεκτές ως εξομοιούμενες με κατά κυριολεξία περιόδους ασφαλίσεως οι περίοδοι εκείνες που δαπανήθηκαν από την ενάγουσα της κύριας δίκης για την ανατροφή των τέκνων της στο Βέλγιο μεταξύ των ετών 1970 και 1975.
- 28 Συναφώς, όπως προκύπτει από τη δικογραφία, η L. Kauer, αφού μετέφερε, τον Απρίλιο του 1970, την κατοικία της, μαζί με την οικογένειά της, από την Αυστρία στο Βέλγιο, δεν εργάστηκε στο Βέλγιο ούτε κατέβαλε εισφορές στο βελγικό σύστημα ασφαλίσεως γήρατος. Η L. Kauer άρχισε να εργάζεται εκ νέου μόνο μετά την επάνοδό της στην Αυστρία από τον Σεπτέμβριο του 1975.
- 29 Έλεται ότι, όπως παρατήρησε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 49 των προτάσεών του, σύμφωνα με το άρθρο 13, παράγραφος 2, του κανονισμού 1408/71, όπως αυτός ίσχυε πριν από την προσθήκη του χωρίου υπό το στοιχείο στ' με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 2195/91 του Συμβουλίου, της 25ης Ιουνίου 1991, για την τροποποίηση του κανονισμού 1408/71 (ΕΕ L 206, σ. 2), η L. Kauer, η οποία είχε εργαστεί για τελευταία φορά στην Αυστρία, εξακολούθησε να υπόκειται στην αυστριακή νομοθεσία κατά τη διάρκεια των περιόδων που είχε δαπανήσει για την ανατροφή των τέκνων της στο Βέλγιο, όπου ουδέποτε άσκησε μισθωτή ή μη μισθωτή δραστηριότητα (βλ. αποφάσεις της 12ης Ιουνίου 1986, 302/84, Ten Holder, Συλλογή 1986, σ. 1821, σκέψη 14, και της 10ης Μαρτίου 1992, C-215/90, Twomey, Συλλογή 1992, σ. I-1823, σκέψη 10).

- 30 Πάντως, η Αυστριακή Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι το ζήτημα της αναγνωρίσεως των περιόδων που δαπάνησε η ενάγουσα της κύριας δίκης για την ανατροφή των τέκνων της στο Βέλγιο είναι ρυθμιστέο με βάση τη βελγική νομοθεσία. Επικαλείται συναφώς το άρθρο 13, παράγραφος 2, στοιχείο στ', του κανονισμού 1408/71, δυνάμει του οποίου το πρόσωπο επί του οποίου παύει να έχει εφαρμογή η νομοθεσία κράτους μέλους που ίσχυε έως τότε λόγω της ασκήσεως επαγγελματικής δραστηριότητας υπόκειται στη νομοθεσία του κράτους κατοικίας αν δεν τυγχάνει εφαρμογής στην περίπτωση του καμία νομοθεσία, δυνάμει των διατάξεων των άρθρων 13 έως 17 του κανονισμού.
- 31 Η θέση αυτή είναι απορριπτέα. Ακόμη και αν υποθεθεί ότι έπρεπε να ληφθεί υπόψη το ενσωματωθέν στον κανονισμό 1408/71 με τον κανονισμό 2195/91 στοιχείο στ' της παραγράφου 2 του άρθρου 13, ήτοι σειρά ετών μετά τη συμπλήρωση των περιόδων που δαπάνησε η L. Kauer για την ανατροφή των τέκνων της στο Βέλγιο, η διάταξη αυτή δεν ασκεί εν πάση περιπτώσει επιρροή υπό τις περιστάσεις της κύριας δίκης, όσον αφορά τον συνυπολογισμό των περιόδων ανατροφής στο πλαίσιο της ασφαλίσεως γήρατος.
- 32 Πράγματι, όπως προκύπτει από την απόφαση της 23ης Νοεμβρίου 2000, C-135/99, Elsen (Συλλογή 2000, σ. I-10409, σκέψεις 25 έως 28), όσον αφορά τον συνυπολογισμό, στα πλαίσια της ασφαλίσεως γήρατος, περιόδων που δαπανήθηκαν για την ανατροφή τέκνου, το γεγονός ότι πρόσωπο, όπως η L. Kauer, εργάστηκε αποκλειστικά σε κράτος μέλος και υπαγόταν στη νομοθεσία του κράτους αυτού κατά τον χρόνο γεννήσεως του τέκνου επιτρέπει να συναχθεί ότι υφίσταται επαρκής σύνδεσμος μεταξύ των εν λόγω περιόδων ανατροφής και των διανυθεισών περιόδων ασφαλίσεως ως εκ της ασκήσεως επαγγελματικής δραστηριότητας εντός του κράτους αυτού. Πράγματι, λόγω της διανύσεως των περιόδων αυτών ασφαλίσεως, η L. Kauer ζήτησε από το αυστριακό ίδρυμα να λάβει υπόψη του περιόδους που δαπάνησε για την ανατροφή των τέκνων της κατά τη διάρκεια της διακοπής της επαγγελματικής σταδιοδρομίας της.
- 33 Επομένως, επιβάλλεται να ελεγχθεί, υπό το φως του αυστριακού δικαίου, αν οι περίοδοι που δαπάνησε η L. Kauer για την ανατροφή των τέκνων της στο Βέλγιο πρέπει να θεωρηθούν ως εξομοιούμενες με περιόδους ασφαλίσεως περιόδου.

34 Συναφώς, όπως προκύπτει από το άρθρο 227a, παράγραφος 1, του ASVG, οι δαπανώμενες για την ανατροφή τέκνων στην Αυστρία περιόδοι λογίζονται, άνευ άλλης προϋποθέσεως, ως εξομοιούμενες περιόδοι για την ασφάλιση γήρατος. Πάντως, κατά την παράγραφο 3 του ίδιου άρθρου, οι ως άνω περιόδοι λογίζονται ως εξομοιούμενες περιόδοι, εφόσον διανύθηκαν σε άλλο κράτος συμβαλλόμενο μέρος στη Συμφωνία ΕΟΧ ή σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μόνον υπό τη διττή προϋπόθεση

- ότι διανύθηκαν μετά την 1η Ιανουαρίου 1994 και
- ότι ο αιτών λαμβάνει ή έλαβε για τα τέκνα αυτά χρηματικές παροχές λόγω μητρότητας ή ισοδύναμες παροχές δυνάμει της αυστριακής ομοσπονδιακής νομοθεσίας.

Επί της προϋποθέσεως ότι οι δαπανηθείσες για την ανατροφή τέκνου περιόδοι διανύθηκαν μετά την 1η Ιανουαρίου 1994

35 Είναι φυσικό η νομοθεσία κράτους μέλους που εξαρτά την αναγνώριση των εξομοιούμενων περιόδων που διανύθηκαν στο έδαφος άλλου κράτους μέλους από την προϋπόθεση ότι πραγματοποιήθηκαν μετά την ημερομηνία ενάρξεως ισχύος του κανονισμού 1408/71 στο πρώτο κράτος μέλος να παραβιάζει το περιεχόμενο του άρθρου 94, παράγραφος 2, αυτού.

36 Πράγματι, όπως προκύπτει από τη σκέψη 22 της παρούσας αποφάσεως, η ως άνω διάταξη σκοπεί ακριβώς στη διαφύλαξη των αποτελεσμάτων εκ καταστάσεων, όπως η συμπλήρωση ασφαλιστικών ή εξομοιούμενων με αυτές περιόδων, γεγεννημένων υπό το κράτος της παλαιάς νομοθεσίας, με σκοπό τον προσδιορισμό των δικαιω-

μάτων υπό τη νέα κανονιστική ρύθμιση. Η εξάρτηση της αναγνώρισεως αυτής από την προϋπόθεση ότι οι οικείες περιόδοι διανύθηκαν μετά την ημερομηνία ενάρξεως ισχύος του κανονισμού 1408/71 στο συγκεκριμένο κράτος έχει ως συνέπεια να στερεί οποιασδήποτε αποτελεσματικότητας τις μεταβατικές διατάξεις που προβλέπει το άρθρο 94, παράγραφος 2, του κανονισμού.

- 37 Επομένως, χρονικός περιορισμός, όπως ο προβλεπόμενος στο άρθρο 227a, παράγραφος 3, του ASVG, αντίκειται στο άρθρο 94, παράγραφος 2, του κανονισμού 1408/71.

Επί της απαιτούμενης προϋποθέσεως να λαμβάνονται ή να έχουν ληφθεί χρηματικές παροχές λόγω μητρότητας ή ισοδύναμες παροχές δυνάμει της αυστριακής ομοσπονδιακής νομοθεσίας

- 38 Επιβάλλεται επίσης η εξέταση της νομιμότητας, υπό το φως του κοινοτικού δικαίου, της δεύτερης από τις προβλεπόμενες στο άρθρο 227a, παράγραφος 3, του ASVG προϋποθέσεως, σύμφωνα με την οποία, για να είναι εφικτή η εξομοίωση προς ασφαλιστικές περιόδους των περιόδων που δαπανήθηκαν για την ανατροφή τέκνων εκτός της Αυστρίας, αλλ' εντός του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου, ο αιτών πρέπει να λαμβάνει ή να έχει λάβει, για τα τέκνα του, χρηματικές παροχές λόγω μητρότητας ή ισοδύναμες παροχές δυνάμει αυστριακού ομοσπονδιακού νόμου.

- 39 Η Αυστριακή Κυβέρνηση ισχυρίζεται ότι, κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου, τα κράτη μέλη νομιμοποιούνται να ρυθμίζουν ελευθέρως τα συστήματά τους κοινωνικής ασφάλισης και, ιδίως, να ορίζουν τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες μπορούν να λαμβάνονται υπόψη περίοδοι ασφάλισης, υπό την επιφύλαξη ότι δεν εισάγεται διάκριση μεταξύ ημεδαπών και υπηκόων των λοιπών κρατών μελών. Συναφώς, η Αυστριακή Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι η Δημοκρατία της Αυστρίας νομιμοποιείται να απαιτεί την ύπαρξη επαρκώς στενού δεσμού με το σύστημά της κοινωνικής ασφάλισης προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη περίοδοι ανατροφής που διανύ-

θηκαν σε άλλο κράτος μέλος. Όπως προκύπτει από την απόφαση της 1ης Ιουνίου 1998, C-275/96, Kuusijärvi (Συλλογή 1998, σ. I-3419), όταν ο ενδιαφερόμενος κατοικεί σε κράτος μέλος άλλο από εκείνο στο οποίο άσκησε επαγγελματική δραστηριότητα προτού αφιερωθεί στην ανατροφή των τέκνων του, το κράτος κατοικίας και όχι το κράτος εντός του οποίου ασκήθηκε η δραστηριότητα είναι αρμόδιο να λάβει υπόψη τις δαπανηθείσες για την ανατροφή των τέκνων περιόδους.

- 40 Η Αυστριακή Κυβέρνηση προσθέτει ότι οι επίδικες, στα πλαίσια της κύριας δίκης, περίοδοι πραγματοποιήθηκαν πριν από την έναρξη ισχύος στην Αυστρία της Συμφωνίας ΕΟΧ και πριν από την ημερομηνία προσχωρήσεως της Δημοκρατίας της Αυστρίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, οπότε η άρνηση να ληφθούν υπόψη οι οικείες περίοδοι δεν μπορεί να έχει αρνητική επίπτωση ούτε ως προς την ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων εντός της Ευρωπαϊκής Ενώσεως ούτε ως προς τα δικαιώματα των πολιτών της. Εν προκειμένω, η L. Kauer μετέφερε την κατοικία της και διέμενε στο Βέλγιο, ακολούθως επέστρεψε στην Αυστρία προ των δύο αυτών σχετικών ημερομηνιών. Υπό τις περιστάσεις αυτές, είναι αδιανόητο να υποστηρίζεται ότι η L. Kauer έκανε χρήση δικαιώματος αφορώντος την ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων, όπως της διασφαλίζεται από τη Συνθήκη.
- 41 Η Αυστριακή Κυβέρνηση υποστηρίζει περαιτέρω ότι, ακόμη και αν οι δαπανηθείσες για την ανατροφή των τέκνων περίοδοι που πραγματοποιήθηκαν στο Βέλγιο ήσαν μεταγενέστερες της 1ης Ιανουαρίου 1994, η L. Kauer θα αδυνατούσε να προβάλει ότι πρέπει να ληφθούν υπόψη στα πλαίσια της αυστριακής ασφαλίσεως γήρατος, εφόσον, μη έχοντας ασκήσει επαγγελματική δραστηριότητα κατά τη γέννηση του πρώτου τέκνου της, δεν είχε δικαίωμα λήψεως των χρηματικών παροχών λόγω μητρότητας δυνάμει της αυστριακής νομοθεσίας.
- 42 Συναφώς, επιβάλλεται, πρώτον, η εκτίμηση της νομιμότητας της αιαιτούμενης προϋποθέσεως, όπως η προβλεπόμενη στο άρθρο 227a, παράγραφος 3, του ASVG, υπό το φως του κοινοτικού δικαίου, όπως αυτό θα εφαρμοζόταν αν οι επίδικες περίοδοι ανατροφής είχαν πραγματοποιηθεί μετά την προσχώρηση της Δημοκρατίας της Αυστρίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

- 43 Επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η επίδικη, στα πλαίσια της κύριας δίκης, εθνική κανονιστική ρύθμιση εισάγει, για τον προσδιορισμό των περιόδων ασφαλίσεως και των εξομοιούμενων με αυτές περιόδων δυνάμει της ασφαλίσεως γήρατος, διαφορετική μεταχείριση υπό την έννοια ότι λαμβάνει υπόψη άνευ ετέρου τις περιόδους ανατροφής που διανύθηκαν στο εθνικό έδαφος και εξαρτά από τη χορήγηση του πλεονεκτήματος χρηματικών παροχών λόγω μητρότητας ή ισοδυνάμων παροχών δυνάμει της αυστριακής ομοσπονδιακής νομοθεσίας τον συνυπολογισμό των περιόδων ανατροφής που διανύθηκαν σε άλλο κράτος, συμβαλλόμενο μέρος στη Συμφωνία ΕΟΧ, ή σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- 44 Παρόμοια κανονιστική ρύθμιση, οσάκις εφαρμόζεται επί των περιόδων ανατροφής που διανύθηκαν μετά την προσχώρηση της Δημοκρατίας της Αυστρίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, είναι ικανή να θέσει σε δυσμενέστερη μοίρα τους κοινοτικούς υπηκόους που κατοικούσαν ή εργαζόνταν στην Αυστρία, ακολούθως δε άσκησαν, υπό την ιδιότητα του εργαζομένου, του μέλους της οικογένειας εργαζομένου ή ακόμη και του πολίτη της Ένωσης, το δικαίωμά τους να κυκλοφορούν και να διαμένουν ελεύθερα εντός των κρατών μελών, όπως αυτό διασφαλίζεται με τα άρθρα 8 Α, 48 και 52 της Συνθήκης ΕΚ (νυν, κατόπιν τροποποίησης, άρθρα 18 ΕΚ, 39 ΕΚ και 43 ΕΚ). Πράγματι, για τους ως άνω κοινοτικούς υπηκόους τίθεται κατ' ουσίαν το πρόβλημα που συνδέεται με τη συμπλήρωση περιόδων που δαπανήθηκαν για την εκπαίδευση τέκνων εκτός της Αυστρίας.
- 45 Δεύτερον, σε περίπτωση κατά την οποία, όπως συμβαίνει με την υπόθεση της κύριας δίκης, η εθνική κανονιστική ρύθμιση εφαρμόζεται επί περιόδων ανατροφής που διανύθηκαν πριν από την ημερομηνία εφαρμογής του, στο ως άνω κράτος μέλος, του κανονισμού 1408/71, επιβάλλεται να υπογραμμιστεί, αφενός, ότι η εκκαθάριση δικαιώματος συντάξεως γεννηθέντος μετά την προσχώρηση της Δημοκρατίας της Αυστρίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ακόμη και με βάση περιόδους ασφαλίσεως που διανύθηκαν προ της ημερομηνίας αυτής, πρέπει να διενεργείται εκ μέρους των αυστριακών αρχών σύμφωνα με το κοινοτικό δίκαιο και ειδικότερα σύμφωνα με τις διατάξεις της Συνθήκης που αφορούν την ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων ή ακόμη την παρεχόμενη σε όλους τους πολίτες της Ένωσης ελευθερία κυκλοφορίας και διαμονής στο έδαφος των κρατών μελών (βλ., υπό την έννοια αυτή, προαναφερθείσα απόφαση *Elsen*, σκέψη 33).
- 46 Αφετέρου, όσον αφορά ειδικότερα τον συνυπολογισμό των επιδίκων, στα πλαίσια της κύριας δίκης, περιόδων, πρέπει να τύχει εφαρμογής η μεταβατική διάταξη του

άρθρου 94, παράγραφος 2, του κανονισμού 1408/71, η οποία προορίζεται, ως εκ της φύσεώς της, να διέπει καταστάσεις γεννηθείσες σε χρόνο για τον οποίο η Συνθήκη δεν ετύγγανε ακόμα εφαρμογής στο οικείο κράτος μέλος. Η διάταξη αυτή έχει ακριβώς ως σκοπό, όπως υπογραμμίστηκε ήδη στη σκέψη 22 της παρούσας απόφασεως, να καθιστά εφικτή την εφαρμογή του κανονισμού 1408/71 στα μελλοντικά αποτελέσματα καταστάσεων γεννηθεισών σε χρόνο κατά τον οποίο, εξ ορισμού, η ελευθερία κυκλοφορίας των προσώπων δεν διασφαλιζόταν ακόμη στα πλαίσια των σχέσεων μεταξύ του οικείου κράτους και εκείνου στο έδαφος του οποίου επήλθαν οι ειδικές και ενδεχομένως ληπτέες υπόψη καταστάσεις.

- 47 Υπό τις περιστάσεις αυτές, το γεγονός ότι η L. Kauer διέμεινε στο Βέλγιο πριν από την έναρξη ισχύος της Συμφωνίας ΕΟΧ ή πριν από την προσχώρηση της Δημοκρατίας της Αυστρίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση δεν είναι ικανό αφεαυτού να παρεμποδίσει την εφαρμογή του άρθρου 94, παράγραφος 2, του κανονισμού 1408/71.
- 48 Η εφαρμογή της δεύτερης προϋποθέσεως, όπως αυτής που προβλέπει το άρθρο 227a, παράγραφος 3, του ASVG σχετικά με περιόδους ανατροφής που διανύθηκαν πριν από την ημερομηνία εφαρμογής του κανονισμού 1408/71, υπάρχει κίνδυνος να οδηγήσει στην αναιρέση του πλεονεκτήματος του άρθρου 94, παράγραφος 2, του κανονισμού οσάκις η ίδια εθνική νομοθεσία δεν διασφαλίζει την καταβολή των χρηματικών παροχών λόγω μητρότητας υπέρ των προσώπων που διαμένουν εκτός του εθνικού εδάφους, ελλείψει ακριβώς κοινοτικού κανόνα, όπως είναι το άρθρο 19, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 1408/71, το οποίο θα μπορούσε να διασφαλίζει την ως άνω καταβολή. Πράγματι, η διάταξη αυτή δεν μπορεί να τυγχάνει εφαρμογής αναδρομικώς, σύμφωνα με το άρθρο 94, παράγραφος 1, του ίδιου κανονισμού.
- 49 Το γεγονός ότι η L. Kauer, τα τρία τέκνα της οποίας γεννήθηκαν, ασφαλώς, στην Αυστρία, δεν έλαβε χρηματικές παροχές λόγω μητρότητας δυνάμει της αυστριακής νομοθεσίας με το αιτιολογικό, όπως υποστήριξε η Αυστριακή Κυβέρνηση, ότι είχε παύσει την επαγγελματική δραστηριότητά της πριν από τη γέννηση του πρώτου τέκνου δεν είναι ικανό να ανατρέψει τις προπαρατεθείσες εκτιμήσεις επί της νομιμότητας της προϋποθέσεως σχετικά με τη χορήγηση χρηματικών παροχών λόγω μητρότητας ή ισοδυνάμων παροχών δυνάμει της αυστριακής ομοσπονδιακής νομοθεσίας, υπό το φως των άρθρων 8 Α, 48 και 52 της Συνθήκης, καθώς και του άρθρου 94, παράγραφος 2, του κανονισμού 1408/71.

50 Επομένως, επιβάλλεται η αναγνώριση ότι η απαίτηση της χορηγήσεως χρηματικών παροχών λόγω μητρότητας ή ισοδυνάμων παροχών δυνάμει της αυστριακής ομοσπονδιακής νομοθεσίας, όπως είναι η περιλαμβανόμενη στο άρθρο 227α, παράγραφος 3, του ASVG απαίτηση, αντίκειται στο άρθρο 94, παράγραφος 2, του κανονισμού 1408/71, σε συνδυασμό, κατά περίπτωση, με τα άρθρα 8 Α, 48 και 52 της Συνθήκης.

51 Υπό τις περιστάσεις αυτές, παρέλκει η ερμηνεία του άρθρου 94, παράγραφος 3, του κανονισμού 1408/71.

52 Όπως προκύπτει από το σύνολο των προεκτεθέντων, το άρθρο 94, παράγραφος 2, του κανονισμού 1408/71, σε συνδυασμό, κατά περίπτωση, με τα άρθρα 8 Α, 48 και 52 της Συνθήκης, έχει την έννοια ότι αποκλείει κανονιστική ρύθμιση κράτους μέλους, σύμφωνα με την οποία οι δαπανηθείσες για την ανατροφή τέκνων περίοδοι που διανύθηκαν σε άλλο κράτος, συμβαλλόμενο μέρος στη Συμφωνία ΕΟΧ, ή σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένώσεως λογίζονται ως εξομοιούμενες περίοδοι για την ασφάλιση γήρατος υπό τη διττή προϋπόθεση

— ότι διανύθηκαν μετά την έναρξη ισχύος του κανονισμού στο πρώτο κράτος και

— ο αιτών λαμβάνει ή έλαβε, για τα τέκνα του, χρηματικές παροχές λόγω μητρότητας ή ισοδύναμες παροχές δυνάμει της νομοθεσίας του ίδιου αυτού κράτους,

ενώ παρόμοιες περίοδοι διανυθείσες στο εθνικό έδαφος λογίζονται ως εξομοιούμενες περίοδοι για την ασφάλιση γήρατος, χωρίς κανένα χρονικό περιορισμό ή άλλη προϋπόθεση.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 53 Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν η Αυστριακή και η Ισπανική Κυβέρνηση, καθώς και η Επιτροπή, που κατέθεσαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, δεν αποδίδονται. Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπόμπου που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πέμπτο τμήμα),

κρίνοντας επί του ερωτήματος που του υπέβαλε, με διάταξη της 14ης Δεκεμβρίου 1999, το Oberster Gerichtshof, αποφαινεται:

Το άρθρο 94, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΟΚ) 1408/71 του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 1971, περί εφαρμογής των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης στους μισθωτούς, στους μη μισθωτούς καθώς και στα μέλη των οικογενειών τους που διακινούνται εντός της Κοινότητας, όπως τροποποιήθηκε και αναπροσαρμόστηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 118/97 του Συμβουλίου, της 2ας Δεκεμβρίου 1996, σε συνδυασμό, κατά περίπτωση, με τα άρθρα 8 Α, 48 και 52 της Συνθήκης ΕΚ, έχει την έννοια ότι αποκλείει κανονιστική ρύθμιση κράτους μέλους,

σύμφωνα με την οποία οι δαπανηθείσες για την ανατροφή τέκνων περιόδοι που διανύθηκαν σε άλλο κράτος, συμβαλλόμενο μέρος στη Συμφωνία ΕΟΧ, ή σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης λογίζονται ως εξομοιούμενες περιόδοι για την ασφάλιση γήρατος υπό τη διττή προϋπόθεση

- ότι διανύθηκαν μετά την έναρξη ισχύος του κανονισμού στο πρώτο κράτος και
- ο αιτών λαμβάνει ή έλαβε, για τα τέκνα του, χρηματικές παροχές λόγω μητρότητας ή ισοδύναμες παροχές δυνάμει της νομοθεσίας του ιδίου αυτού κράτους,

ενώ παρόμοιες περιόδοι διανυθείσες στο εθνικό έδαφος λογίζονται ως εξομοιούμενες περιόδοι για την ασφάλιση γήρατος, χωρίς κανένα χρονικό περιορισμό ή άλλη προϋπόθεση.

Edward

La Pergola

Wathelet

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 7 Φεβρουαρίου 2002.

Ο Γραμματέας

Ο Πρόεδρος του πέμπτου τμήματος

R. Grass

P. Jann